

Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie podlaskim w 2017 r.

31.10.2018 r.

86,3 mln zł

łączny deficyt jednostek samorządu terytorialnego

Dochody i wydatki jednostek samorządu terytorialnego w województwie podlaskim w 2017 r. były wyższe niż rok wcześniej, ale łącznie odnotowano ujemny wynik finansowy. Deficytem zamknęły się budżety gmin i miast na prawach powiatu, zaś nadwyżkę wykazały powiaty i województwo, podczas gdy rok wcześniej jednostki samorządu terytorialnego uzyskały dodatnie wyniki finansowe.

W 2017 r. jednostki samorządu terytorialnego łącznie odnotowały ujemny wynik finansowy

Budżety jednostek samorządu terytorialnego

Według stanu w dniu 1 stycznia 2017 r., na terenie województwa podlaskiego funkcjonowało 14 powiatów, 3 miasta na prawach powiatu oraz 118 gmin¹. Miasta na prawach powiatu realizują równocześnie zadania z zakresu działania gmin oraz powiatów i sporządzają jeden budżet, dlatego też dochody i wydatki gmin podane zostały bez dochodów i wydatków gmin mających status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu przedstawiono łącznie dla części gminnej oraz powiatowej. Zatem dane zawarte w niniejszym opracowaniu dotyczą 115 gmin, wśród których 10 posiadało status gminy miejskiej, 27 – gminy miejsko-wiejskiej, a 78 – gminy wiejskiej. Liczba jednostek na poszczególnych poziomach podziału terytorialnego i ich status nie uległy zmianie w porównaniu z poprzednim rokiem.

Budżety gmin i miast na prawach powiatu zamknęły się deficytem, a budżety powiatów i województwa – nadwyżką

Tablica 1. Dochody, wydatki i wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2017 r.

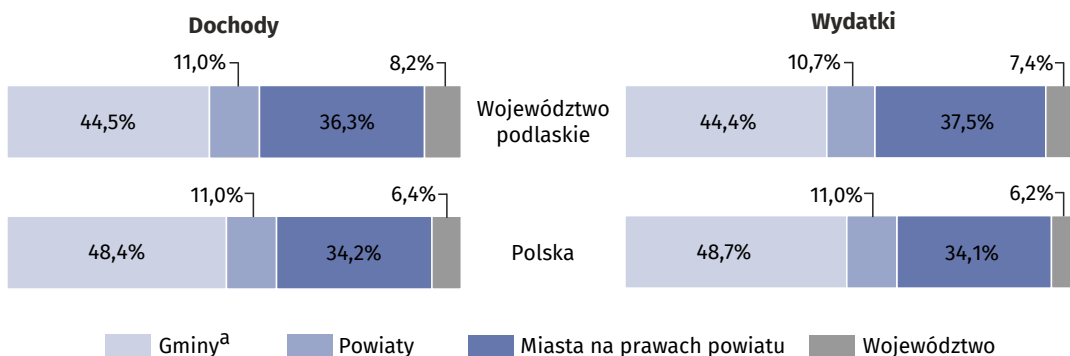
Wyszczególnienie	Dochody	Wydatki	Wynik	Do- chody	Wy- datki	Do- chody	Wy- datki	Wynik	Do- chody	Wy- datki
						na 1 mieszkańca				
						w tysiącach złotych			2016=100	
OGÓŁEM	6961282,9	7047552,9	-86270,0	111,2	117,5	5874	5946	-73	111,4	117,7
Gminy ^a	3096175,0	3130804,4	-34629,4	108,2	114,9	4098	4144	-46	108,7	115,4
miejskie	638364,2	637063,0	1301,1	107,8	114,0	3869	3861	8	108,3	114,6
miejsko- -wiejskie	941839,0	970121,2	-28282,1	108,9	116,7	3924	4042	-118	109,3	117,1
wiejskie	1515971,8	1523620,2	-7648,4	107,9	114,1	4325	4347	-22	108,5	114,7
Powiaty	767571,0	750988,4	16582,6	107,1	109,1	1016	994	22	107,6	109,7
Miasta na pra- wach powiatu	2529705,6	2644364,8	-114659,3	112,0	119,6	5888	6155	-267	111,7	119,3
Województwo	567831,3	521395,2	46436,1	133,9	139,4	479	440	39	134,2	139,7

a Bez gmin mających status miasta na prawach powiatu.

¹ W tym 3 gminy mające status miasta na prawach powiatu.

W 2017 r. jednostki samorządu terytorialnego województwa podlaskiego osiągnęły dochody ogółem w wysokości 6961,3 mln zł. Były one o 11,2% wyższe od uzyskanych w 2016 r. i stanowiły 3,0% łącznych dochodów jednostek samorządu terytorialnego z terenu całego kraju.

Wykres 1. Struktura dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego w 2017 r.

a Bez gmin mających status miasta na prawach powiatu.

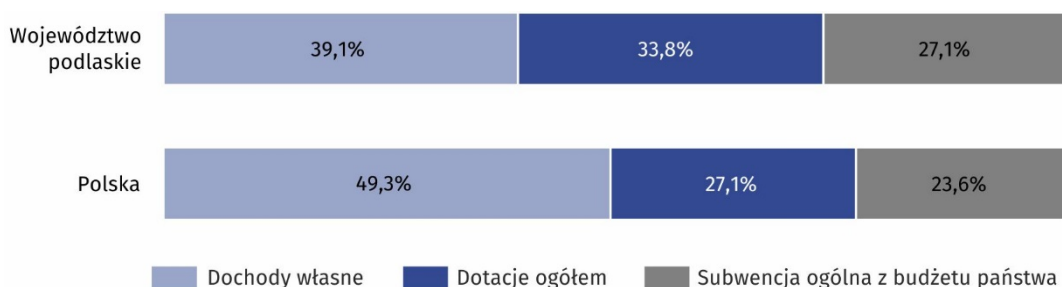
Spośród jednostek samorządu terytorialnego w województwie podlaskim największy udział w realizacji dochodów, wynoszący 44,5% (w 2016 r. – 45,7%), miały gminy. Stosunkowo duży odsetek, sięgający 36,3% (rok wcześniej – 36,1%), stanowiły dochody miast na prawach powiatu. Udział dochodów powiatów ukształtował się na poziomie 11,0% (przed rokiem – 11,4%), zaś województwa – 8,2% (w poprzednim roku – 6,8%).

Z ogólnej kwoty dochodów jednostek samorządu terytorialnego na dochody własne przypadają 2721,3 mln zł (39,1%), co oznacza wzrost o 4,1% w stosunku do 2016 r. Największy ich udział w dochodach ogółem odnotowano w miastach na prawach powiatu i wyniósł on 47,8%. W gminach ukształtował się na poziomie 37,0%, w powiatach – 29,2%, zaś w województwie – 25,0%.

W 2017 r. jednostki samorządu terytorialnego otrzymały dotacje w kwocie 2353,0 mln zł (33,8% dochodów ogółem), tj. o 30,8% wyższej niż rok wcześniej. Udział dotacji w dochodach ogółem jednostek samorządu terytorialnego wahał się od 28,2% w miastach na prawach powiatu do 50,1% w województwie.

Ponadto jednostkom samorządu terytorialnego przekazano środki z tytułu subwencji ogólnej z budżetu państwa w kwocie 1887,0 mln zł (27,1% dochodów ogółem), czyli o 2,1% wyższej niż rok wcześniej. Ich dominujący składnik (67,1%) stanowiła część oświatowa – 1266,2 mln zł. Największy udział subwencji ogólnej odnotowano w dochodach powiatów (38,9%), a najmniejszy – w dochodach miast na prawach powiatu (24,0%).

Wykres 2. Struktura dochodów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2017 r.

W 2017 r. dochody ogółem jednostek samorządu terytorialnego przypadające na 1 mieszkańca województwa podlaskiego ukształtowały się na poziomie 5874 zł, tj. o 11,4% wyższym niż rok wcześniej.

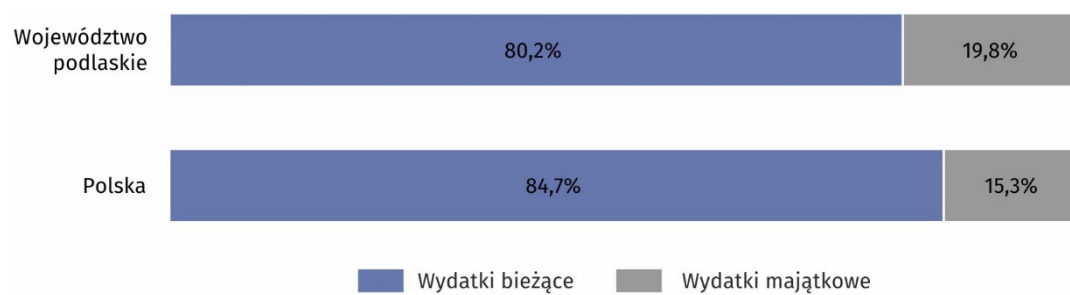
Łączne wydatki jednostek samorządu terytorialnego województwa podlaskiego poniesione w 2017 r. wyniosły 7047,6 mln zł i były o 17,5% wyższe niż w 2016 r. Stanowiły one 3,1% wydatków wszystkich jednostek samorządu terytorialnego w kraju.

Wśród jednostek samorządu terytorialnego w województwie największy udział w wydatkach, wynoszący 44,4% (w 2016 r – 45,4%), miały gminy, a następnie miasta na prawach powiatu – 37,5% (rok wcześniej – 36,9%). Udział wydatków powiatów ukształtował się na poziomie 10,7% (przed rokiem – 11,5%), zaś województwa – 7,4% (w poprzednim roku – 6,2%).

Głównym obciążeniem budżetów jednostek samorządu terytorialnego były wydatki bieżące. W 2017 r. wyniosły one 5654,0 mln zł i stanowiły 80,2% wydatków ogółem. Z tej kwoty największej, bo aż 2005,2 mln zł (28,5% łącznych wydatków jednostek samorządu terytorialnego) przeznaczono na wynagrodzenia, a 1071,2 mln zł (15,2%) na zakup materiałów i usług. Udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem jednostek samorządu terytorialnego oscylował od 58,8% w województwie do 84,8% w gminach. Najwyższy odsetek środków przeznaczonych na wynagrodzenia stwierdzono w powiatach (40,2%), zaś najniższy – w województwie (17,1%). Zakup materiałów i usług stanowił największe obciążenie dla budżetów miast na prawach powiatu (17,2% ich wydatków), a najmniejsze – dla budżetu województwa (13,8%).

W 2017 r. jednostki samorządu terytorialnego przeznaczyły na wydatki majątkowe 1393,6 mln zł (19,8% wydatków ogółem), tj. aż o 82,8% więcej niż przed rokiem. Z tego na inwestycje przekazano 1377,4 mln zł (19,5% wydatków ogółem), co stanowiło niemal całość wydatków majątkowych (98,8%). Wydatki majątkowe stanowiły największy odsetek w budżecie województwa (41,2% ogólnych wydatków województwa), a najmniejszy w budżetach gmin (15,2%).

Wykres 3. Struktura wydatków jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2017 r.

W 2017 r. największy udział w strukturze wydatków jednostek samorządu terytorialnego według działów klasyfikacji budżetowej miały nakłady na oświatę i wychowanie (27,8%) oraz na transport i łączność (18,4%). Środki przeznaczone na oświatę i wychowanie były największym obciążeniem dla budżetów miast na prawach powiatu i gmin (stanowiąc odpowiednio 33,0% i 29,0% wydatków wskazanych jednostek samorządu terytorialnego), a wydatki na transport i łączność – dla budżetów województwa (49,6%) i powiatów (25,3%).

Łączne wydatki jednostek samorządu terytorialnego województwa podlaskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2017 r. osiągnęły 5946 zł (o 17,7% więcej niż przed rokiem).

Jednostki samorządu terytorialnego z terenu województwa podlaskiego zamknęły 2017 r. łącznym deficytem w wysokości 86,3 mln zł, wobec nadwyżki odnotowanej w 2016 r., kiedy to poziom wydatkowanych środków był o 263,5 mln zł niższy od uzyskanych dochodów. W 2017 r. budżety miast na prawach powiatu i gmin zamknęły się deficytem, natomiast nadwyżkę odnotowano w budżecie województwa i budżetach powiatów.

Budżety gmin

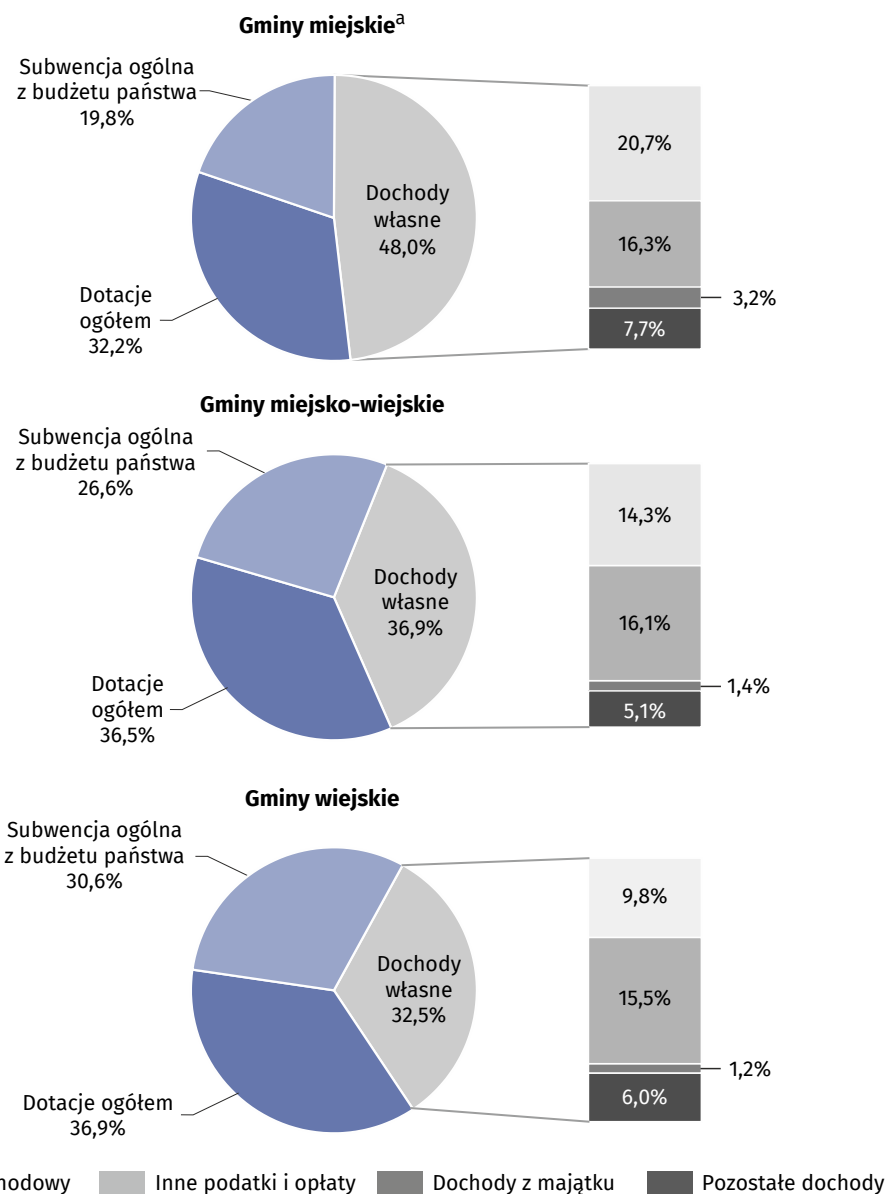
W 2017 r. łączne dochody gmin (bez miast na prawach powiatu) w województwie podlaskim wyniosły 3096,2 mln zł i stanowiły 2,8% dochodów gmin w kraju. W odniesieniu do 2016 r. dochody te wzrosły o 8,2%, przy czym dochody gmin miejsko-wiejskich zwiększyły się o 8,9%, gmin wiejskich – o 7,9%, a miejskich – o 7,8%.

Największy udział w dochodach gmin ogółem w województwie miały gminy wiejskie – 49,0%. Dochody gmin miejsko-wiejskich stanowiły 30,4%, a gmin miejskich – 20,6% dochodów wszystkich gmin.

Ujemny wynik finansowy budżetów gmin był efektem deficytu w gminach miejsko-wiejskich i wiejskich, natomiast w gminach miejskich zanotowano nadwyżkę. Deficyt wystąpił w 60 spośród 115 gmin

W omawianym roku głównym źródłem dochodów gmin były dochody własne w kwocie 1146,6 mln zł, tj. o 5,4% wyższej niż w 2016 r. Stanowiły one 37,0% dochodów tej grupy jednostek samorządu terytorialnego. Ich udział w dochodach poszczególnych gmin był zróżnicowany i wahał się od 12,8% w gminie Przytuły do 79,0% w gminie Mielnik. Największą część (35,0%) dochodów własnych gmin stanowił udział w podatku dochodowym od osób fizycznych. Wpływy z tego tytułu wyniosły 401,4 mln zł i były o 10,0% wyższe niż przed rokiem.

Wykres 4. Struktura dochodów gmin według rodzajów w 2017 r.

a Bez gmin mających status miasta na prawach powiatu.

Dochody gmin z tytułu dotacji w 2017 r. osiągnęły 1109,5 mln zł, co oznacza wzrost o 17,6% w ujęciu rocznym. Ich odsetek w dochodach omawianych jednostek samorządu terytorialnego ukształtował się na poziomie 35,8%. Największy udział w ogólnej kwocie dotacji, sięgający 95,1%, miały dotacje celowe z budżetu państwa, a ich wartość ukształtowała się na poziomie 1054,6 mln zł (34,1% dochodów gmin ogółem). Środki z tytułu tych dotacji stanowiły największy odsetek w dochodach gmin Grabowo (45,3%) i Wiązajny (44,7%).

W 2017 r. gminy województwa podlaskiego otrzymały z budżetu państwa subwencję ogólną w wysokości 840,0 mln zł, tj. o 1,2% wyższą niż rok wcześniej, a jej udział w strukturze dochodów gmin ukształtował się na poziomie 27,1%. Główną składową subwencji stanowiła część oświatowa, na którą przypadano 62,6% jej ogólnej kwoty. Udział subwencji ogólnej w dochodach gmin kształtował się między 8,2% w gminie Mielnik a 42,7% w gminie wiejskiej Augustów.

W 2017 r. dochody gmin województwa podlaskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 4098 zł, tj. o 8,7% więcej niż przed rokiem. Najwyższą ich wartość odnotowano w gminie Mielnik – 8729 zł, natomiast najniższą w gminie Kleszczele – 3269 zł.

W omawianym roku wydatki gmin (bez miast na prawach powiatu) w województwie podlaskim wyniosły 3130,8 mln zł i stanowiły 2,8% wydatków gmin w Polsce. W odniesieniu do 2016 r. ich wartość zwiększyła się o 14,9%. Wzrost wydatków w skali roku odnotowano w gminach miejsko-wiejskich województwa (o 16,7%), gminach wiejskich (o 14,1%) i gminach miejskich (o 14,0%).

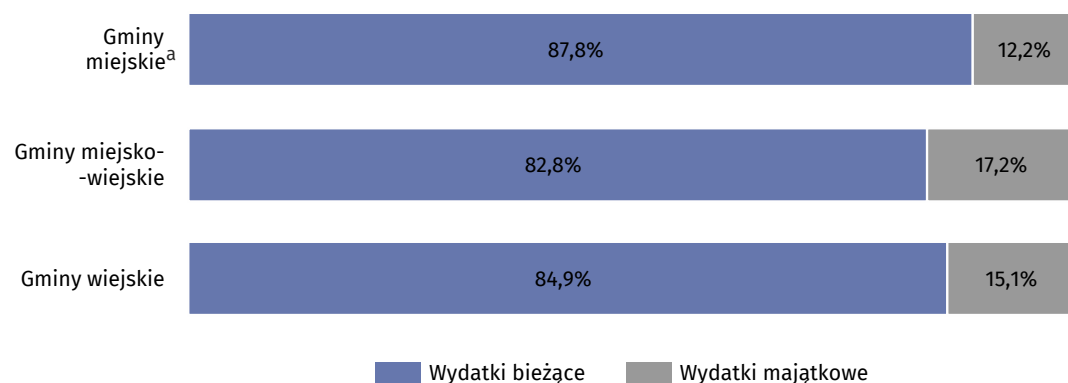
Największy udział w wydatkach gmin w województwie miały gminy wiejskie (48,7%), następnie gminy miejsko-wiejskie (31,0%), a najmniejszy – gminy miejskie (20,3%).

Głównym obciążeniem budżetów gmin były wydatki bieżące, które wyniosły 2656,1 mln zł i stanowiły 84,8% wydatków ogółem, a ich wartość wzrosła o 8,7% w odniesieniu do 2016 r. W strukturze wydatków gmin 27,1% (849,0 mln zł) stanowiły wynagrodzenia, które wzrosły o 4,8% w stosunku do poprzedniego roku. Największy udział wynagrodzeń odnotowano w wydatkach gmin miejskich Siemiatycze i Brańsk (odpowiednio 37,1% i 36,9%), a najmniejszy odsetek środków przeznaczono na ten cel w gminie miejskiej Zambrów (16,1%).

Poza wydatkami bieżącymi, gminy ponosiły wydatki majątkowe, które w 2017 r. wyniosły 474,8 mln zł i były o 67,7% wyższe w odniesieniu do zanotowanych w poprzednim roku. Stanowiły one 15,2% łącznych wydatków omawianych jednostek samorządu terytorialnego i prawie w całości (99,3%) zostały przeznaczone na inwestycje. W 2017 r. poziom wydatków inwestycyjnych poniesionych przez gminy osiągnął wartość 471,5 mln zł i zwiększył się w skali roku o 66,7%. W poszczególnych gminach udział środków przeznaczonych na inwestycje w ogólnej puli wydatków był bardzo zróżnicowany i kształtował się od 0,2% w gminie miejskiej Sejny do 35,8% w gminie Supraśl.

Wydatki inwestycyjne gmin w 2017 r. były o 2/3 wyższe niż rok wcześniej

Wykres 5. Struktura wydatków gmin według rodzajów w 2017 r.

a Bez gmin mających status miasta na prawach powiatu.

W strukturze wydatków gmin województwa podlaskiego według działów w 2017 r. największy udział miały oświata i wychowanie (29,0%) oraz rodzina (25,7%). Wydatki na oświatę i wychowanie wyniosły 906,9 mln zł i w odniesieniu do poprzedniego roku wzrosły o 4,7%. Największy odsetek wydatków na ten cel przeznaczyły gminy miejskie Sejny (43,5%) i Wysokie Mazowieckie (41,1%), zaś najmniejszy – gminy Mielnik (17,7%) i Rajgród (18,6%). Wydatki w zakresie działu rodzina zamknęły się w kwocie 803,3 mln zł. Największy ich udział zanotowano w wydatkach gmin Filipów (37,7%) i Zbójna (34,2%), zaś najmniejszy – w gminach Mielnik (8,8%) i Białowieża (12,0%).

W 2017 r. wydatki gmin w województwie podlaskim przypadające na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 4144 zł i były o 15,4% wyższe niż rok wcześniej. Najwięcej środków w przeliczeniu na 1 mieszkańca wydatkowały gminy Mielnik (7828 zł) oraz Puńsk (6088 zł), natomiast najniższe wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca poniosły gminy Kleszczele (3207 zł) i Grodzisk (3274 zł).

Gminy województwa podlaskiego zamknęły 2017 r. łącznym deficytem w kwocie 34,6 mln zł (przed rokiem – nadwyżką w wysokości 136,4 mln zł). Ujemny wynik finansowy spowodowany był deficytem w gminach miejsko-wiejskich (28,3 mln zł) oraz wiejskich (7,6 mln zł), natomiast

gminy miejskie zanotowały nadwyżkę finansową w wysokości 1,3 mln zł. Spośród 60 gmin, których budżety zamknęły się deficytem, 65,0% charakteryzowało się relacją wyniku do dochodów ogółem poniżej 5%. Wśród 55 gmin, które wypracowały nadwyżkę budżetową największą grupę (89,1%) stanowiły gminy, w których relacja wyniku do dochodów ogółem nie przekroczyła 10%. Największy deficyt budżetowy odnotowano w gminie Sokółka (8,4 mln zł), a największą kwotę nadwyżki wykazała gmina miejska Wysokie Mazowieckie (5,6 mln zł).

Budżety powiatów

W 2017 r. powiaty województwa podlaskiego osiągnęły dochody w wysokości 767,6 mln zł, tj. o 7,1% wyższe w stosunku do uzyskanych w 2016 r. Stanowiły one 3,0% dochodów powiatów w kraju.

W omawianym roku najwyższy dochód uzyskał powiat białostocki – 126,7 mln zł (16,5% dochodów ogółem powiatów województwa podlaskiego), a najniższy – powiat sejneński – 19,9 mln zł (2,6%).

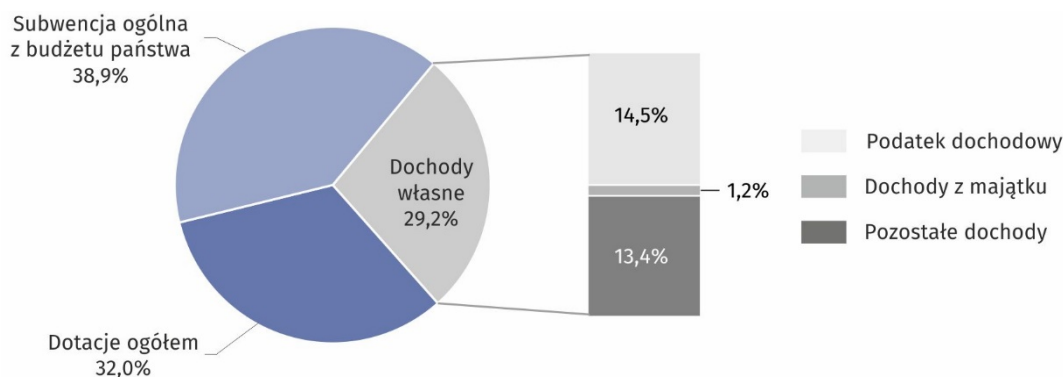
Dochody własne powiatów wyniosły 224,0 mln zł (o 4,4% więcej niż rok wcześniej) i stanowiły 29,2% dochodów ogółem powiatów, przy czym 14,1% dochodów ogółem uzyskano z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych. Odsetek dochodów własnych w dochodach ogółem powiatów przekroczył przeciętny poziom w województwie w 4 powiatach. Najwyższy ich udział zanotowano w powiecie białostockim (48,1%), a najniższy – w sokólskim (16,9%).

W 2017 r. powiaty otrzymały dotacje w wysokości 245,3 mln zł (o 22,8% więcej niż w poprzednim roku), co stanowiło 32,0% dochodów ogółem powiatów. Najwięcej otrzymano dotacji celowych (27,0% dochodów ogółem), w tym zwłaszcza dotacji z budżetu państwa przeznaczonych na zadania z zakresu administracji rządowej (12,8%). Najwyższy odsetek dotacji w dochodach ogółem odnotowano w powiecie kolneńskim (43,5%), a najniższy – w zambrowskim (21,0%).

Największy udział (38,9%) w dochodach powiatów miała subwencja ogólna z budżetu państwa, która wyniosła 298,3 mln zł, tj. o 1,3% mniej niż przed rokiem. Na część oświatową przypadało 169,0 mln zł, tj. 56,6% subwencji ogólnej, a 22,0% łącznych dochodów powiatów. Najwyższy jej odsetek zanotowano w powiecie zambrowskim (52,7%), a najniższy – w białostockim (20,4%).

Dodatni wynik finansowy uzyskało 11 spośród 14 powiatów województwa podlaskiego

Wykres 6. Struktura dochodów powiatów według rodzajów w 2017 r.

W analizowanym roku dochody powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 1016 zł i zwiększyły się o 7,6% w porównaniu z 2016 r. W skali województwa najwyższe dochody (1249 zł) przypadły na 1 mieszkańca powiatu wysokomazowieckiego, zaś najniższe (666 zł) na 1 mieszkańca powiatu łomżyńskiego.

W 2017 r. wydatki powiatów województwa podlaskiego wyniosły 751,0 mln zł, tj. o 9,1% więcej niż przed rokiem. Stanowiły one 3,0% wydatków powiatów w Polsce.

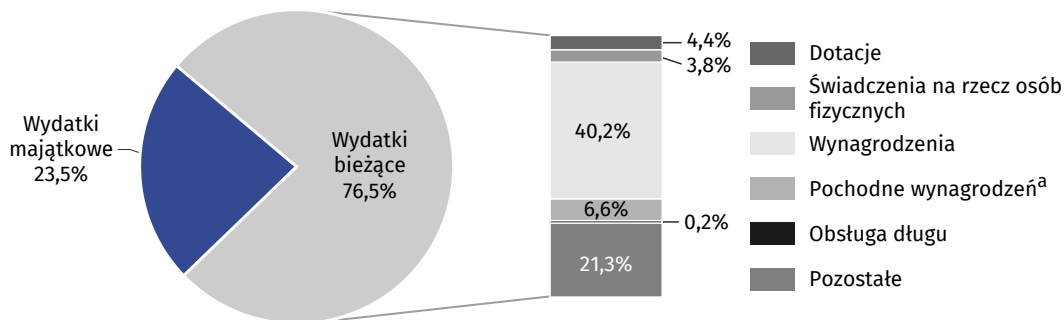
Najwyższe wydatki poniósł powiat białostocki (17,7% łącznych wydatków powiatów w województwie), a najniższe – powiat sejneński (2,5%).

W strukturze wydatków powiatów dominowały wydatki bieżące, które osiągnęły wartość 574,3 mln zł, czyli 76,5% ogólnej ich wartości. Były one o 3,9% wyższe niż w 2016 r. Istotną część wydatków bieżących (52,6%) stanowiły środki przeznaczone na wynagrodzenia. Naj-

większy udział wydatków bieżących w ogólnej kwocie wydatków odnotowano w powiecie sejneńskim (92,8%), a najmniejszy – w sokólskim (65,7%). W 9 powiatach odsetek ten był wyższy niż przeciętnie w województwie.

Na wydatki majątkowe, stanowiące 23,5% wydatków ogółem, powiaty przeznaczyły 176,7 mln zł, czyli o 30,5% więcej niż w 2016 r. Środki te wydatkowano niemal w całości na zadania inwestycyjne. Największy udział wydatków przeznaczonych na te zadania odnotowano w wydatkach ogółem powiatu sokólskiego (34,3%), a najmniejszy – sejneńskiego (7,2%).

Wykres 7. Struktura wydatków powiatów według rodzajów w 2017 r.

a Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych.

W strukturze wydatków powiatów według działów przeważały środki przeznaczone na transport i łączność (25,3%) oraz oświatę i wychowanie (21,9%). Najwyższy udział wydatków na transport i łączność odnotowano w powiatach wysokomazowieckim (34,6%) i łomżyńskim (34,1%), zaś w powiecie sejneńskim zarejestrowano najniższy udział wydatków na ten cel (11,3%). Na oświatę i wychowanie największą część środków finansowych wydatkowano w powiatach grajewskim (39,0%) i zambrowskim (37,6%), zaś najmniejszą – w powiecie białostockim (7,7%).

Powiaty województwa podlaskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wydały 994 zł, co oznacza wzrost o 9,7% w stosunku do poprzedniego roku. Najwyższe wydatki na 1 mieszkańca ponieśli powiaty wysokomazowiecki (1221 zł) i sokólski (1209 zł). W ośmiu powiatach wydatki na 1 mieszkańca nie przekroczyły 1000 zł, a najniższe zanotowano w powiecie łomżyńskim (613 zł).

W 2017 r. budżety powiatów województwa podlaskiego zamknęły się nadwyżką, wynoszącą 16,6 mln zł. Dodatni wynik finansowy uzyskało 11 powiatów, w tym najwyższy zanotowano w powiecie augustowskim (4,3 mln zł). Największy deficyt budżetowy wykazał powiat białostocki (5,8 mln zł).

Budżety miast na prawach powiatu

W 2017 r. dochody budżetów miast na prawach powiatu województwa podlaskiego, tj. Białego-stoku, Łomży i Suwałk ukształtowały się na poziomie 2529,7 mln zł, czyli o 12,0% wyższym niż w roku poprzednim. Dochody te stanowiły 3,2% dochodów miast na prawach powiatu w Polsce.

W strukturze dochodów miast na prawach powiatu w województwie dominowały dochody własne (47,8%), które w 2017 r. osiągnęły wartość 1208,5 mln zł, tj. o 2,4% wyższą niż przed rokiem. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem miast kształtował się następująco: w Białymstoku – 48,6%, w Suwałkach – 47,0%, a w Łomży – 44,2%. Najwyższy odsetek dochodów własnych (40,6% dochodów własnych i 19,4% dochodów ogółem) stanowiły udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, które wyniosły 490,7 mln zł oraz dochody z podatku od nieruchomości w wysokości 223,2 mln zł (18,5% dochodów własnych i 8,8% dochodów ogółem).

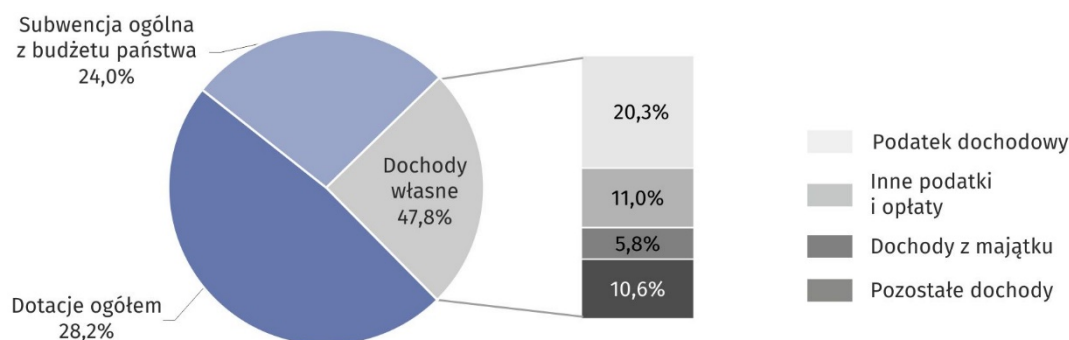
Dotacje stanowiły 28,2% dochodów miast na prawach powiatów. Z tego tytułu omawiane jednostki samorządu terytorialnego województwa podlaskiego otrzymały 713,8 mln zł, tj. o 45,5% więcej niż przed rokiem. Najwyższy udział dotacji w dochodach zanotowano w Białymstoku (28,9%), natomiast niższy wystąpił w Łomży i Suwałkach (po 26,6%). W łącznej sumie dotacji

Budżety wszystkich miast na prawach powiatu zamknęły się deficytem

znaczący udział (59,0%) miały dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej w wysokości 420,8 mln zł (16,6% dochodów ogółem), które wzrosły o 24,5% w skali roku. Ich najwyższy odsetek w dochodach ogółem odnotowano w Suwałkach (20,8%), a najniższy – w Białymstoku (15,1%).

Budżety miast na prawach powiatu zasilane były również subwencją ogólną z budżetu państwa, która w 2017 r. wyniosła 607,4 mln zł, co stanowiło 24,0% wpływów ogółem. W porównaniu z 2016 r. dochody z tego tytułu zwiększyły się o 3,1%. Subwencja ogólna stanowiła 29,2% dochodów Łomży, 26,5% – Suwałk, a 22,4% – Białegostoku. Na część oświatową przypadało 557,7 mln zł, tj. o 2,0% więcej środków niż przed rokiem. Kwota ta stanowiła 91,8% subwencji ogólnej i 22,0% dochodów ogółem miast na prawach powiatu.

Wykres 8. Struktura dochodów miast na prawach powiatu według rodzajów w 2017 r.

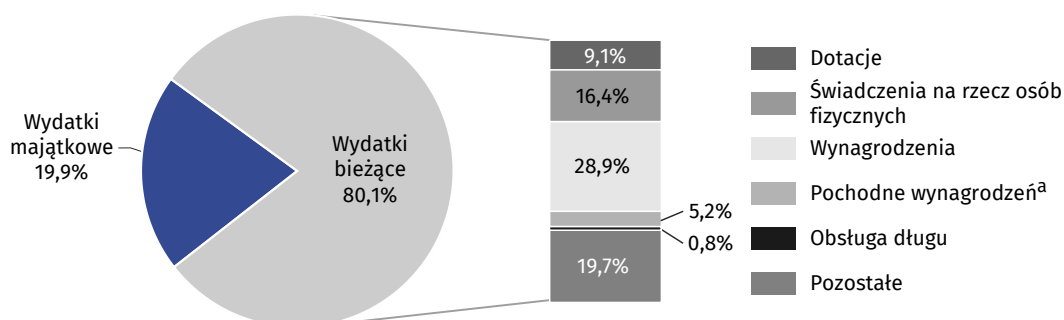

W 2017 r. dochody miast na prawach powiatu przypadające na 1 mieszkańca wyniosły 5888 zł i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyły się o 11,7%. W skali województwa najwyższe dochody na 1 mieszkańca, wynoszące 6005 zł, odnotowano w Białymstoku, a najniższe – 5621 zł – w Suwałkach.

Wydatki miast na prawach powiatu w województwie podlaskim zamknęły się kwotą 2644,4 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyły się o 19,6%. Stanowiły one 3,4% wydatków miast na prawach powiatu w Polsce.

Z ogólnej kwoty wydatków omawianych jednostek samorządu terytorialnego w województwie 71,7% zrealizowano w Białymstoku, 14,9% – w Suwałkach, a pozostałe 13,4% – w Łomży.

Wykres 9. Struktura wydatków miast na prawach powiatu według rodzajów w 2017 r.

a Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych.

W strukturze wydatków miast na prawach powiatu według rodzajów przeważały wydatki bieżące, które ukształtowały się na poziomie 2117,2 mln zł (tj. o 7,9% wyższym niż w roku poprzednim) i stanowiły 80,1% wydatków ogółem. Najwyższy udział wydatków bieżących odnotowano w Suwałkach (88,6%), a najniższy – w Białymstoku (77,4%). Znaczna ich część – 764,6 mln zł, tj. 36,1% wydatków bieżących i 28,9% wydatków ogółem – przeznaczona została na wynagrodzenia i było to o 5,0% więcej niż przed rokiem. Drugą pod względem wysokości kwotę – 455,2 mln zł, tj. 21,5% wydatków bieżących i 17,2% wydatków ogółem – przeznaczono na zakup materiałów i usług.

Miasta na prawach powiatu przeznaczyły na wydatki majątkowe 527,2 mln zł, czyli ponad dwukrotnie więcej niż w 2016 r. Środki te wydatkowano niemal w całości (98,3%) na zadania inwestycyjne. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem wyniósł 19,6% wobec 11,0% przed rokiem, przy czym najwyższy ich odsetek zanotowano w Białymstoku (22,3%), natomiast najniższy – w Suwałkach (10,9%).

Analiza wydatków miast na prawach powiatu według działów klasyfikacji budżetowej wykazała, że w 2017 r. najwyższą kwotę przeznaczono na oświatę i wychowanie – 871,5 mln zł (33,0% wydatków ogółem), tj. o 6,6% więcej niż przed rokiem. Najwyższy udział środków przeznaczonych na ten cel (35,9%) zanotowano w wydatkach Łomży, a najniższy (32,2%) – w Białymstoku. Na transport i łączność wydano 471,6 mln zł (17,8% wydatków ogółem), tj. ponad dwukrotnie więcej niż rok wcześniej. Najwyższy odsetek funduszy przeznaczonych na ten dział odnotowano w Białymstoku (20,8%), a najniższy – w Suwałkach (9,0%).

Miasta na prawach powiatu w przeliczeniu na 1 mieszkańca wydały 6155 zł, tj. o 19,3% więcej niż przed rokiem. Spośród omawianych jednostek najwyższe wydatki na 1 mieszkańca poniosło miasto Białystok (6379 zł), następnie Suwałki (5669 zł), a najniższe – Łomża (5633 zł).

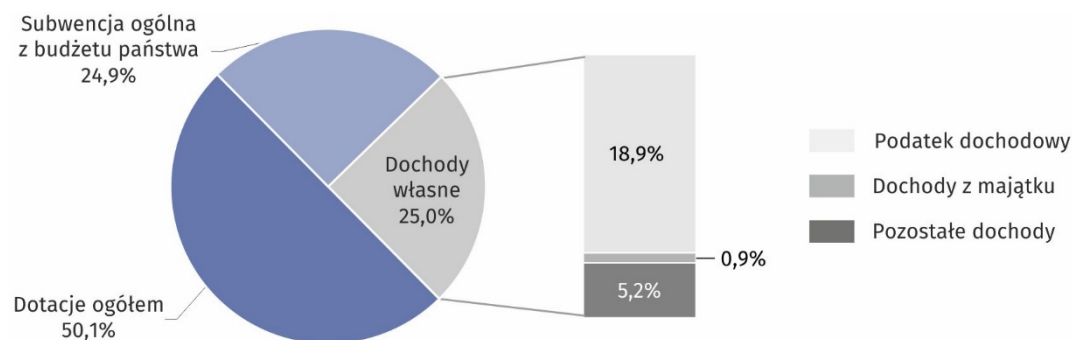
W 2017 r. miasta na prawach powiatu w województwie podlaskim zamknęły rok budżetowy deficytem w kwocie 114,7 mln zł. W Białymstoku ukształtował się on na poziomie 111,0 mln zł, w Suwałkach – 3,4 mln zł, a w Łomży – 0,3 mln zł. Relacja wyniku do dochodów ogółem w tych miastach wyniosła 4,5% i przyjmowała wartości: 6,2% – w Białymstoku, 0,9% – w Suwałkach i 0,1% – Łomży.

Budżet województwa

W 2017 r. dochody województwa podlaskiego wyniosły 567,8 mln zł i były o 33,9% wyższe niż w roku poprzednim. Stanowiły one 3,8% dochodów województw w Polsce.

Dochody własne województwa wyniosły 142,2 mln zł (o 7,3% więcej niż rok wcześniej) i stanowiły 25,0% dochodów ogółem województwa. Wśród dochodów własnych 74,2 mln zł, tj. 52,2% pochodziło z udziału w podatku dochodowym od osób prawnych. Było to o 13,2% więcej niż rok wcześniej.

Wykres 10. Struktura dochodów województwa według rodzajów w 2017 r.

Znaczna część dochodów województwa podlaskiego (50,1%) pochodziła z dotacji, które w 2017 r. osiągnęły wartość 284,3 mln zł i były o 72,8% wyższe niż w poprzednim roku. Dominowały wśród nich dotacje lub płatności przekazane w ramach budżetu środków europejskich na finansowanie i współfinansowanie projektów i programów realizowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, realizowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego występującą w charakterze beneficjenta tylko w zakresie programów realizowanych w ramach perspektywy finansowej 2014–2020, które wyniosły 204,0 mln zł i stanowiły 35,9% dochodów województwa oraz 71,8% dotacji ogółem.

Dochody województwa podlaskiego uzupełniała subwencja ogólna, która w omawianym roku ukształtowała się na poziomie 141,3 mln zł (o 11,4% wyższym niż w 2016 r.), a jej udział w dochodach województwa wyniósł 24,9%. Najwięcej środków z subwencji pochodziło z części wyrównawczej – 90,6 mln zł (16,0% dochodów ogółem).

W 2017 r. z budżetów miast na prawach powiatu wydano ponad dwukrotnie więcej środków na inwestycje niż przed rokiem

W 2017 r. samorząd województwa przeznaczył na inwestycje ponad dwukrotnie więcej środków niż rok wcześniej

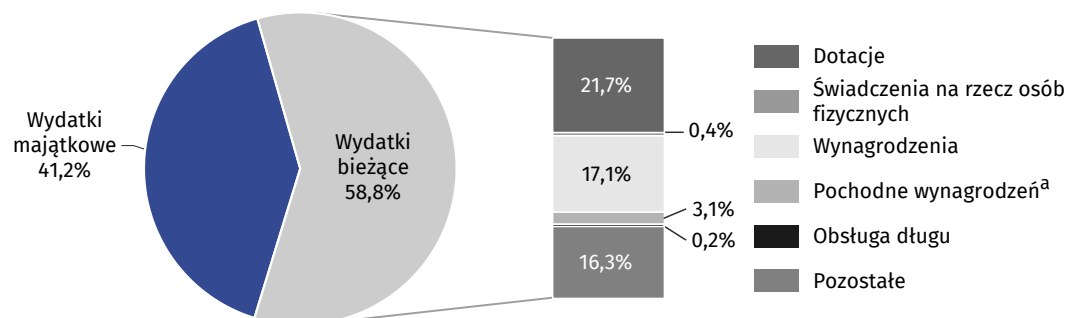
W 2017 r. dochody województwa podlaskiego przypadające na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 479 zł (o 34,2% wyższym niż rok wcześniej), w tym dochody własne na 1 mieszkańca wyniosły 120 zł (o 7,5% więcej niż w 2016 r.).

W 2017 r. wydatki województwa podlaskiego zamknęły się w kwocie 521,4 mln zł, tj. o 39,4% wyższej niż w roku poprzednim. Stanowiły one 3,6% wydatków województw w kraju.

W wydatkach województwa dominowały wydatki bieżące, które stanowiły 58,8% wydatków ogółem. W analizowanym roku osiągnęły one wartość 306,5 mln zł, tj. o 9,9% wyższą niż przed rokiem.

Wydatki majątkowe województwa wyniosły 214,9 mln zł, czyli ponad dwukrotnie więcej niż przed rokiem. Niemal w całości (98,1%) były one przeznaczone na inwestycje.

Wykres 11. Struktura wydatków województwa według rodzajów w 2017 r.

a Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych.

W strukturze wydatków województwa podlaskiego według działów klasyfikacji budżetowej przeważały środki na cele związane z transportem i łącznością (49,6%). Mniejszą część przeznaczono na administrację publiczną (12,7%) oraz kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (12,5%).

W 2017 r. wydatki samorządu województwa podlaskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 440 zł (tj. o 39,7% więcej niż rok wcześniej), z czego 178 zł (ponad dwukrotnie więcej niż w 2016 r.) wydatkowano na inwestycje.

Budżet samorządu województwa podlaskiego zamknął się w omawianym roku nadwyżką w kwocie 46,4 mln zł (w 2016 r. – nadwyżką w wysokości 49,9 mln zł).

Opracowanie merytoryczne:
Podlaski Ośrodek Badań Regionalnych
Dział Badań i Analiz Regionalnych
Helena Artemiuk
tel.: 85 749 77 34
e-mail: H.Artemiuk@stat.gov.pl

Informatorium Statystyczne

tel.: 85 749 77 88, 85 749 77 45

e-mail: InformatoriumUSBST@stat.gov.pl

bialystok.stat.gov.pl

[Białystok STAT](#)

Powiązane opracowanie

[Gospodarka finansowa jednostek samorządu terytorialnego – publikacja roczna](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych – Finanse publiczne](#)

[Strateg – Obszary tematyczne – Finanse publiczne](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Budżet jednostki samorządu terytorialnego](#)

[Dochody jednostek samorządu terytorialnego](#)

[Dochody własne jednostek samorządu terytorialnego](#)

[Dotacje celowe](#)

[Podatek dochodowy od osób fizycznych](#)